[Marks:60]

[Time: 2 hours]

	 N.B: 1. Answer any five questions from question No 1 to Question No. 8 <ul> Question No. 9 is compulsory. 2. Marks are indicated against each question. 3. Students answering in regional language should refer to the main test paper in English. 	&
Q. 1	Explain the meaning and nature of Commerce Education.	(10)
Q. 2	"Principles of teaching helps the teacher to make teaching of commerce interesting and effective" Elaborate with reference to any three principles of teaching Commerce.	(10)
Q. 3	State the meaning of Problems Solving Method. Take up any commercial problem & explain how a commerce teacher would use the method.	(10)
Q. 4	"A Commerce teacher faces a lot of challenges in meeting the changing requirements of teaching Commerce". Justify.	(10)
Q. 5	Illustrate the 7E's of constructivism Method in teaching of commerce.	(10)
Q. 6	"Teaching of commerce has a special significance in the present curriculum". Explain with reference to the place of Commerce in the present Higher Secondary Curriculum.	(10)
Q. 7	How do visits to places of commercial importance provide direct learning experiences to the students?	(10)
Q. 8	Define commerce education. Discuss the objectives of teaching commerce at Higher Secondary Level.	(10)
Q. 9	Attempt briefly any two of the following: Relationship between academic disciplines and Commerce. Importance of correlation in commerce education. External characteristics of text book. Need of professional growth for a teacher of Commerce.	(10)
	5, 7, 8, 9, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8,	

77917 Page **1** of **3**

मराठी रुपांतर

[वेळ: २ तास]

[गुण: ६०]

		300
प्र. १	वाणिज्य शिक्षणाचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.	(%)
प्र. २	"अध्यापनाची तत्वे शिक्षकाला वाणिज्य शास्त्राचे अध्यापन रुचिपूर्ण व प्रभावी करण्यास मदत करतात". कोणत्याही तीन वाणिज्य शास्त्राच्या तत्वांच्या संदर्भात सविस्तर लिहा.	(१०)
प्र. ३	समस्या निराकरण पद्धतीचे अर्थ सांगा. कोणतीही व्यवसायिक समस्या घ्या आणि एक वाणिज्य शिक्षक कशी ही पद्धत वापरणार हे स्पष्ट करा.	(१०)
प्र. ४	"वाणिज्यशास्त्र शिकवण्याच्या बदलत्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी वाणिज्यशास्त्र शिक्षकांना अनेक आव्हानांना तोंड द्यावे लागते". समर्थन करा.	(१०)
प्र. ५	रचनावादाची ७ई वाणिज्यशास्त्र अध्यापन पद्धती सोदाहरण लिहा.	(१०)
प्र. ६	''सध्याच्या अभ्यासक्रमात वाणिज्य शास्त्र अध्यापनाचे विशेष महत्त्व आहे''. सध्याच्या उच्च माध्यमिक अभ्यासक्रमातील वाणिज्य स्थानाच्या संदर्भात स्पष्टीकरण द्या.	(१०)
স. ৩	व्यावसायिक महत्त्व असलेल्या ठिकाणी भेटी विद्यार्थ्यांना थेट शिकण्याचे अनुभव कसे प्रदान करतात?	(१०)
प्र. ८	वाणिज्य शिक्षण परिभाषित करा. उच्च माध्यमिक स्तरावर वाणिज्य शिकवण्याच्या उद्देशाने चर्चा करा.	(१०)
у. ९	खालीलपैकी कोणत्याही दोनांवर थोडक्यात लिहा. अ) शैक्षणिक विद्याशाखा आणि वाणिज्य दरम्यान संबंध. ब) वाणिज्य शिक्षणामध्ये परस्पर संबंधाचे महत्व. क) पाठ्य पुस्तकाची बाह्य वैशिष्टये.	(१०)
	ड) वाणिज्य शिक्षकासाठी व्यवसायिक वाढीची गरज.	

77917 Page 2 of 3

हिंदी अनुवाद

[समय: 2 घंटे]	[कुलांक: ६०

प्र. १	वाणिज्य शिक्षा का अर्थ और स्वरुप स्पष्ट कीजिए	(१०)
प्र. २	''वाणिज्य शास्त्र अध्यापन के सिद्धांत शिक्षक को वाणिज्यशास्त्र अध्यापन रुचिपूर्ण और प्रभावी बनाने में सहायता करते है '' किन्ही तीन वाणिज्यशास्त्र के सिद्धांतो के संदर्भ मे विस्तार कीजिए	(१०)
प्र. ३	समस्या सुलझाने के विधि का अर्थ लिखिए। किसी भी व्यवसायिक समस्या को समझे और समझाए की एक वाणिज्य शिक्षक विधि का उपयोग कैसे करेगा?	(१०)
प्र. ४	"एक वाणिज्य शास्त्र शिक्षक वाणिज्यशास्त्र की बदलती जरूरतों को पूरा करने में बहुत अधिक चुनौतियों का सामना करते है " समर्थन कीजिए	(१०)
प्र. ५	रचनावाद की ७ई वाणिज्य शास्त्र अध्यापन पद्धती सोदाहरण लिखिए	(१०)
प्र. ६	''वर्तमान पाठ्क्रम में वाणिज्यशास्त्र अध्यापन का विशेष महत्त्व है '' वर्तमान उच्चतर माध्यमिक पाठ्यक्रम में वाणिज्य के स्थान के संदर्भ में बताए	(१०)
प्र. ७	व्यावसायिक महत्त्व के स्थानों पर जाने से छात्रों को प्रत्यक्ष सीखने के अनुभव कैसे मिलते हैं?	(१०)
प्र. ८	वाणिज्य शिक्षा को परिभाषित करें उच्चतर माध्यमिक स्तर पर वाणिज्य शिक्षण के उद्देश्यों पर चर्चा करें	(१०)
प्र. १	निम्नलिखित में से किन्ही दो को संक्षेप मे लिखिए : अ) शैक्षणिक विद्याशाखा और वाणिज्य के बीच संबंध ब) वाणिज्य शिक्षा में सहसंबंध का महत्त्व क) पाठ्य पुस्तक की बाहरी विशेषताए ड) वाणिज्य के शिक्षक के लिए व्यावसायिक विकास की आवश्यकता	(१०)
169,00	\$\\$\Z\\X\X\\X\\X\\X\\X\\X\\X\\X\\X\\X\\X\\X	

******

77917 Page **3** of **3**